Rok XIV Lwów, dnia 15. listopada 1927 Nr. 15

POWSZECHNA GAZETA MŁYNARSKA

ORGAN „KOŁA MŁYNARZY“

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Boimów l. 3. — Telefon 148. — P. K. O. Nr. 142.326.

Wychodzi dwa razy miesięcznie. Redakcja rękopisów nie zwraca

PRENUMERATA: kwartalna dla członków 3 zł., dla nieczłonków 5 zł. Numer pojedyńczy **1 zł.**

Sztuczne bielenie oraz przyspieszanie dojrzewania mąki.

Odczyt wygłoszony w Polskiem Towarzystwie Chemicznem w Łodzi oraz w Państwowej Szkole Higjeny w Warszawie.

(Ciąg dalszy)

Ta ostatnia opinja, wypowiedziana przez zwolenników odbarwiania mąki, conajmniej śmiała jeśli nie zuchwała, świadczy o niedostatecznej znajomości najelementarniejszych zasad wiedzy chemicznej.

Do bielenia mąki stosuje się bądźto gazy lub pary bądź substancje stałe, bądź wreszcie ciecze.

Jako gazy lub pary stosowane są: *chlor*, *chlorek azotu* (NCl_3) *ozon*, *tlenki azotowe*, *chlorek nitrozylu* (NOCl) (próby bielenia mąki chlorkiem azotu zapodamy poniżej).

Z pośród ciał stałych używane są: *nadtlenek benzoilu* (C_6H_5-CO-O-O-CO-C_6H_6), *nadsiarczan potasowy* ($K_2S_2O_8$).

Co się zaś tyczy ciał płynnych, to stosowano dawniej wodę utlenioną, co obecnie całkowicie zarzucono. Pomijając stronę czysto techniczną samego bielenia, zobaczmy w jakich warunkach odbywa się procedura bielenia, a co najważniejsze, jakie dawki t. j. ilości poszczególnych środków chemicznych stosowane są przy bieleniu.

Chlor. Do bielenia chlorem stosuje się chlor płynny, znajdujący się w naczyniach stalowych, zamkniętych. Chlor ten jednak wypuszczony z cylindrów, jest odpowiednio rozcieńczony znaczną objętością powietrza. Używa go się 14 do 18 gr. na 100 kg traktowanej mąki, czyli 140—180 mgr. na 1 kg mąki. Zresztą ilość używanego chloru może być znacznie zmniejszoną, zwłaszcza wtedy, gdy po odsianiu mąki drobno zmielonej od otrąb i t. p., tylko pozostałość poddana będzie bieleniu, wówczas doza chloru wynosi zaledwie 35—50 mgr. na 1 kg (mąka 75%-towa).

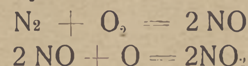
Chlorek azotu. Związek ten otrzymuje się, działając nadmiarem chloru na stężony roztwór chlorku amonu, stosownie do reakcji.

$3\,Cl_2 + NH_4Cl = NCl_3 + 4HCl$. Ciało to płynne, o konsystencji oleistej, jest niezwykle wybuchowe, przyczem stąd płynie trudność posługiwania się niem. W celu więc uniknięcia niebezpiecznych wybuchów, chlorek azotu — jako ciało lotne — miesza się z ogromnym nadmiarem powietrza i w tej postaci nie przedstawia już żadnego niebezpieczeństwa. Ilość zaś używanego do bielenia chlorku azotowego waha się w granicach od 3—25 g (obliczona jako Cl) na 100 kg mąki t. j. od 30—250 mgr chloru na 1 kg. Oczywiście, traktując tylko pewną część mąki, doza może być znacznie zmniejszoną.

Ozon. Jako trzeci środek wśród ciał gazowych, stosowanych do odbarwiania wymieniono ozon. W rzeczywistości jednak ozon, jako taki, nigdy nie jest sam używany, lecz zawsze w mieszaninie z nadtlenkiem azotu, który jest właściwym czynnikiem odbarwiającym, ozon natomiast przyczynia się jedynie do nadania mące barwy szaro-białej.

Tlenki azotowe. Związki te otrzymywane są przez dolewanie kropli kwasu azotowego do wrzącego roztworu siarczanu żelazowego w rozcieńczonym kwasie siarkowym. Utworzony w ten sposób NO pod wpływem powietrza zamienia się w dwutlenek NO_2.

Ostatniemi czasy bieli się mąkę t. zw. parami nitrowemi, otrzymanemi przeważnie na drodze syntetycznej, zwykle według patentu amerykańskiego Alsopa. Polega ona na tem, że powietrze znajdujące się w ogniotrwałych zamkniętych naczyniach, poddaje się działaniu elektrycznego łuku płomiennego, wytworzonego między dwoma biegunami magnesu, dzięki czemu wytwarza się olbrzymia tarcza świetlna o średnicy dochodzącej do dwóch metrów; w tych warunkach składniki powietrza, które normalnie nie łączą się, wykazują kolosalne powinowactwo chemiczne i, wiążąc się między sobą, dają stosownie do reakcji NO i NO_2:

$$N_2 + O_2 = 2\,NO$$
$$2\,NO + O = 2NO_2$$

Otrzymane w ten sposób t. zw. pary nitrowe skierowywane są dalej z odpowiednią szybkością na traktowaną mąkę w ilości bardzo nieznacznej 100 do 200 cm³ na 100 kg mąki.

Chlorek nitrozylu. Środek ten otrzymuje się, przepuszczając w temperaturze 40—50° chlor gazowy oraz tlenki azotowe przez węgiel kostny.

Kosztowna aparatura bielenia mąki tlenkami azotu otrzymywanemi na drodze syntetycznej, zastąpiona być może wspomnianym tu chlorskiem, produktem o wiele tańszym i prostszym.

C. d. n.

W sprawie odwołania od wymiaru podatku dochodowego.

W ostatnich tygodniach odbywają się w całym kraju wymiary podatku dochodowego na rok 1927. Na ogół stwierdzić należy, iż wymiary te w znacznym stopniu przekroczyły przewidywania płatników.

Celem ułatwienia obrony w drodze rekursu, zapodajemy czytelnikom naszym kilka uwag, jaką treść zawierać winny odwołania, a od zwięzłego, treściwego i dowodowego przedstawienia stanu faktycznego wielekroć zależy pomyślny wynik.

I. Termin wniesienia odwołania jest zaznaczony na odwrotnej stronie nakazu płatniczego. Termin ten wynosi dni 30-ci. Za późno, po terminie wniesione odwołania, nie zostaną wogóle uwzględnione, chyba że rekurent udowodni, iż siły wyższe, naprzykład choroba lub t. p. uniemożliwiły mu przestrzeganie terminu. Odwołania adresowane do „Komisji Odwoławczej dla podatku dochodowego“ wnosić należy przez i za pośrednictwem wymierzającego podatek Urzędu podatkowego, (a więc odwołanie wnieść należy do tego urzędu, który nakaz płatniczy wydał).

II. stemple: Wysokość opłaty stemplowej zależną jest od kwoty, której uchylenia płatnik żąda, a więc jeżeli zaczepiona kwota nie przekracza zł. 50·— wolne od stempla; od 50 do 100 — 0·50; ponad 100 zł. — 2 zł. Naprzykład podatnik zeznał i podtrzymuje, iż miał dochód w kwocie zł. 2.000·— od którego podatek wynosiłby zł. 54, — natomiast wymierzono mu podatek od kwoty zł. 6.000, — od której podatek wynosi zł. 283, wymierzono mu więc więcej o zł. 229 (283 mniej 54), należy się więc stempel za zł. 2. — Gdyby natomiast zeznał dochód na zł. 2.000 — (podatek przypadający zł. 54), a wymierzono mu dochód na zł. 3.600 (przypadający podatek 133 zł.), natenczas w rekursie, zaczepiającym różnicę (133 mniej 54) zł. 79, należytość stemplowa wynosi 0·50 gr.

Podobnie też, o ile podatnik wogóle fasji nie składał, twierdząc tem samem, że nie miał dochodu minimalnego, t. j. zł. 1.500 rocznie, a Urząd podatek nań nałożył, natenczas wysokość opłaty stemplowej zależną jest od wymierzonej kwoty podatkowej, — (t. j. do 50 zł. wolne od stempla, od 50 do 200 zł. — 50 gr., ponad 100 zł. — 2 zł.

III. Podstawy wymiaru: Urzędy skarbowe zobowiązane są wydawać na piśmie na żądanie podatnika podstawy wymiaru. Podstawy takie nie dla każdego płatnika mają wartość konkretną, gdyż po największej części nie zawierają żadnych szczegółowych danych, któreby mogły służyć jako podstawa dla rekursu; zawierają one bowiem ogólnikowe dane, które po największej części już są uwidocznione w samym nakazie płatniczym, a narażają jedynie płatnika na koszta stemplowe, t. j. 3 zł. od stempla do podania, oraz 1 zł. od stempla do odpowiedzi. Znaczenie mogą mieć takie podstawy głównie dla tych płatników, których dochody, zeznane we fasji, płyną z kilku źródeł, a płatnik, chcąc sumaryczny wymiar zaczepić, pragnie wiedzieć, jaką kwotą poszczególne źródła obłożone zostały. — Urzędy są jednak obowiązane informować płatników dotycznie podstaw wymiaru także ustnie.

W tem miejscu dodać musimy, że o ile płatnik zażądał podstaw wymiaru na piśmie w przeciągu terminu, przysługującego mu dla wniesienia odwołania, natenczas data wniesienia prośby o podstawy przerywa bieg ustawowego czasokresu dla wniesienia odwołania, który rozpoczyna się na nowo od chwili otrzymania odpowiedzi, t. j. podstaw wymiaru aż do uzupełnienia ilości dni czasokresowych, - naprzykład płatnik otrzymał nakaz 20 października; ma więc czas wniesienia odwołania do 20. listopada b. r., t. j. w ciągu 30. dni. — W międzyczasie jednak, t. j. 28 października; wniósł o podstawę wymiaru, tak iż w dniu tym miał jeszcze 22 dni czasu do wniesienia odwołania. Jeżeli podstawy wymiaru zostały mu doręczone 15 listopada, natenczas od tego dnia liczy się dalsze 22 dni do wniesienia odwołania.

IV. Zwracamy uwagę, iż nie wolno Komisji Szacunkowej wymierzać wyższych podatków, aniżeli przypadające od dochodu, zeznanego (w fasji) we właściwym czasie przez płatnika, o ile Urząd nie zażądał przedtem wyjaśnień, względnie nie zakwestjonował (usterkował) tychże zapodań, celem umożliwienia kontrybuentom przedłożenia dowodów na poparcie swych zeznań przed terminem obrad Komisji Szacunkowej. Wymiary takie są bowiem nieważne i muszą zostać przez Komisję odwoławczą zniesione.

V. Na czem oprzeć należy odwołanie? Jest notorycznem, że niektóre Urzędy skarbowe nie tylko że nie trzymały się tego roku przy wymiarach podatkowych okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 31 marca 1926 r., L. D. P. O. 1350/II., — mimo, iż stawki w nim zawarte wielekroć przekraczają prawdziwą dochodowość netto, lecz opierając się na ustalonych, względnie fikcyjnych obrotach zeszłorocznych, stosowały dla wypośrodkowania dochodowości stawki znacznie wyższe, wprowadzając normę, iż dochód w minionym roku wynosił aż 10 do 20 procent obrotu.

Ten stosunek dochodowości do obrotu winien płatnik w odwołaniu swem zaczepić, powołać się na opinję rzeczoznawców branżowych, świadków, wyciągi z ksiąg, zapiski, faktury, rachunki i t. d., któreby umotywowały niższą dochodowość, — przyczem zaznaczamy, że Komisja odwoławcza nie może przejść do porządku dziennego nad takimi zapiskami i wyciągami, lecz musi je rozpatrzeć, miwo, iż przedłożone dowody nie noszą znamion prawidłowych ksiąg handlowych. — Dalszym argumentem w odwołaniu mogą być ewentualne straty, poniesione skutkiem niewypłacalności klijentów, na którą to okoliczność zarówno co do

osób, jakoteż kwot, należy przedłożyć szczegółowy wykaz z prośbą o stwierdzenie. — Jeszcze raz zaznaczamy, że odwołanie nie powinno zawierać ogólnikowych frazesów i zażaleń, lecz konkretne motywy i fakta, świadków i t. d.

O ile mimo przedłożonej fasji i zapodania ilości członków rodziny, w nakazie takowa nie została uwzględniona, t. j. nie obniżono podstawowej kwoty tyle razy o dwa stopnie, ile członków rodziny ma na utrzymaniu płatnik, prócz jednej, natenczas można w odwołaniu domagać się uwzględnienia tej okoliczności (jeżeli ktoś ma na utrzymaniu żonę i 5-ro dzieci, natenczas ma prawo domagania się zaliczenia tych 5-ga dzieci przez odpowiednie zredukowanie podstawowego wymiaru). Zniżka ta odnosi się jednak tylko do tych płatników, których dochód nie przekroczył zł. 7.200.— O ile więc komuś wymierzono podatek od sumy dochodu naprzykład zł. 8.000 — i tem samem nie uwzględniono potrącenia z powodu utrzymywania członków rodziny, należy w odwołaniu pamiętać, iż należy się domagać tego potrącenia.

O ile płatnik posiada konkretne dowody, względnie spodziewa się takowe dodatkowo zebrać dla poparcia swoich argumentów i pragnie dowody te osobiście przedłożyć Komisji odwoławczej, oraz tamże inne również szczegóły zapodać, należy w odwołaniu wyraźnie prosić o zawiadomienie o terminie posiedzenia Komisji odwoławczej i zawezwanie płatnika do tegoż.

* * *

Jeżeli płatnik czuje się wymiarem szczególnie dotknięty i pragnie zapłacić jedynie część wymierzonej kwoty, t. j. w tej wysokości, do jakiej zaczepił wymiar, może wnieść osobne podanie, o ograniczenie egzekucji do wysokości pewnej dokładnie określonej kwoty, naprzykład wymierzono płatnikowi podatek w kwocie zł. 854,— a w odwołaniu twierdzi, że należało się tylko zł. 469, natenczas może prosić w osobnem podaniu (stempel 3 zł.) o ograniczenie egzekucji do tejże kwoty to znaczy, aby urząd zezwolił mu na chwilowe zapłacenie tylko zł. 469, a ewentualną nadwyżkę zapłaciłby po rozpatrzeniu odwołania. — Podanie takie należy wnieść w terminie płatności wymierzonego podatku, a więc w ciągu dni 30 od dnia doręczenia nakazu; o ile nakaz doręczonym został przed 15 listopada, natenczas podanie wnieść należy najdalej do 1 grudnia.

Zabezpieczenie młynów wodnych w zimie od zamarznięcia.

Fakt zamarzania kół wodnych, a zwłaszcza przedsiębiernych, poruszanych wodą rzeczną, a szczególnie górską, znany jest dobrze właścicielom i dzierżawcom młynów wodnych. Specjalnie na terenie Małopolski, gdzie pokaźna ilość takich młynów się znajduje, zastanawia się podczas ostrej zimy ruch młyna czasami przez szereg długich miesięcy i czeka się poprostu, aż mróz zelży, a natura sama pozwoli młyn uruchomić.

Syzyfową można nazwać pracą wysiłki młynarza, który młyn taki chce przynajmniej na kilka godzin dziennie uruchomić. Pierwszy tydzień mrozu pozwala jeszcze na obrębanie lodu wokoło kół i na wyrzucanie go na boki — później następuje dopiero ciężka praca wynoszenia wyrębanego lodu koszami na to, by po kilkugodzinnej pracy i puszczeniu na 3—4 godziny młyna w ruch, zastać rano znowu spiętrzone wokół kół lody. Nie bacząc już na fizyczną stronę takiej pracy, która nietylko absorbuje właściciela, ale zniechęca w wysokim stopniu personal pomocniczy, niemoc uruchomienia młyna podkopuje stan finansowy właściciela, ba nawet doprowadza do katastrofy ekonomicznej, gdyż pieniądz zarobiony i zaoszczędzony w lecie, wykłada się na utrzymanie służby w młynie i na doraźną pomoc przy nadprogramowej pracy uwalniania kół z lodu.

Silny cichy mróz nie szkodzi tak kołom wodnym, jak mróz słaby, wspomagany jednak ostrym wiatrem. Nawet turbina na wodzie rzecznej górskiej, pomimo, że posiada basen wypełniony wodą, nie może w swej pracy oprzeć się mrozom, wspomaganym silnymi wiatrami. Szufle bowiem zalepiają się powoli lodem, młyn słabnie, wreszcie staje. Następuje wtedy spuszczenie wody z basenu, odmrażanie pojedyńczych szufli gorącą wodą, co daje w końcu taki efekt, że po kilku godzinach szufle z powrotem zamarzają i stan taki trwa, aż rzeka pokryje się taflą lodu, przez co dopiero woda uzyskuje odpowiednią ciepłotę. Gorzej jednak jest z kołami wodnemi, które trzeba dopiero siekierami uwalniać z namarzniętego lodu, co zabiera pół dnia czasu.

Jesienią jednak można się łatwo przed tem zabezpieczyć, budując odpowiednią ochronę dla kół względnie turbiny. Ochrona ta ma mieć kształt budki, zwanej w narzeczu młynarzy „parnią“. Popod kołem w kwadrat należy wbić cztery pale lub jażma pokryć je deskami tak, by tworzyły trwały fundament. Na deskach powyższych układa się szczelnie nabity nawóz, pyż lub mierzwiastą słomę, wzmacniając obustronnie boki łatami, dach budki ma być także w ten sposób szczelnie osłoniony. Odległość końców pali do powierzchni wody wynosić ma minimum 15 cm. Drzwi i łatoki muszą być także szczelnie pokryte w taki sam sposób. O ile jedną ścianę powyższej ochrony stanowi ściana młyna, drewniana czy też murowana, musi być także w powyższy sposób zaopatrzona, przy zachowaniu odpowiedniej głębokości t. j. 15 cm popod powierzchnię wody.

W ten sposób okryte koło czy też turbina nawet przy największych mrozach, jak z praktyki swej się przekonałem, nigdy nie zamarznie, utrzymując stałą

temperaturę od 0—1 stopni przy najsilniejszych mrozach.

W razie zastanowienia młyna z powodu braku mlewa, wodę należy puścić na kolo lub turbinę na to, by zachować w środku stałą temperaturę, a nadto i z tego powodu, że przy unieruchomieniu młyna wodę należy puścić na koło lub turbinę, gdyż przystawiana woda cieknie powoli po kole, zamarzając w takim wypadku najdotkliwiej.

Zaznaczyć muszę, że ochrona ta musi być bardzo sumiennie zbudowana i od ciasnego ułożenia nawozu zależy jej bezsprzeczna użyteczność.

J. K.

Komunikaty Stowarzyszenia.

Wezwanie.

Wydział na posiedzeniu z daty 20. listopada zauważył, że pewna grupa młynarzy korzysta z kredytów udzielanych Im przez Zarząd w nagłych wypadkach.— Wyrównywanie tych zaległości kredytowych przeciąga się na dłuższy okres czasu ze szkodą dla innych członków. Wydział akceptując politykę Zarządu w tym kierunku, polecił wezwać niniejszem wszystkich tych członków, którzy z kredytu korzystali, by w najbliższym czasie uregulowali Swoje zobowiązania w myśl podanych Im warunków, gdyż opieszałych umieści się imiennie w gazetach i zastosuje energiczniejsze środki.

Zarząd Koła Młynarzy.

Z Posiedzenia Wydziału „Koła Młynarzy.“

Na dniu 20. listopada 1927 odbyło się posiedzenie Wydziału „Koła młynarzy“, w którym oprócz członków brali udział delegaci powiatu Doliniańskiego, Przeworskiego i Podkarpackiego. Wydział po długich debatach i badaniach przyjął sprawozdanie Zarządu po koniec roku 1926 do zatwierdzającej wiadomości i ustalił wbrew wszelkim pogłoskom wielki postęp w pracach organizacyjnych. W prowadzeniu rachunków i gospodarki finansowej zauważono wzorowy porządek, oszczędność i umiejętność w obracaniu tak znikomo małych kwot z dużym efektem. Na podstawie kontroli Komisji kontrolującej i jej wniosku, Wydział udzielił absolutorjum i uchwalił wyrazić podziękowanie Inż. Marjanowi Brulińskiemu za tak sprężyste prowadzenie organizacji, która dzisiaj cieszy się uznaniem całego przemysłu młynarskiego. Wydział równocześnie uchwalił ubolewanie tym, którzy wbrew swej godności jak i stosunku zawodowego młynarskiego, swojem postępowaniem przyczyniają się do rozdwojenia przemysłu młynarskiego, przez co obniżają powagę i jednolitą siłę zawodu młynarskiego. Dla podniesienia ruchu orjentacyjnego i interesowania ogółu wypadkami w przemyśle, postanowił Wydział zwoływać posiedzenia co kwartału oraz Zjazdy Delegatów dwa razy do roku. Wszyscy członkowie, którzy nie będą wpłacać wkładek po myśli statutu, utracą prawa członków. Po zamknięciu rachunków za rok 1927 odbędzie się Walne Zgromadzenie.

* * *

Aby dać możność szerszemu ogółowi pracowników młynarskich pogłębić swą wiedzę fachową. usystematyzować wiadomości zaczerpnięte nieraz dorywczo i bezkrytycznie w swej zawodowej praktyce, a tem samem przyczynić się do ogólnego podniesienia poziomu fachowej wiedzy młynarskiej, Dyrekcja *Państwowej Szkoły w Bydgoszczy od dnia 1. grudnia b. r. urządza fachowe kursa młynarskie na osobnym Wydziale Młynarskim*, którego zadaniem jest kształcenie przyszłych pracowników zawodu młynarskiego.

Ścisłe informacje dotyczące programu powyższego kursu udziela chętnie i wyczerpująco nasz Związek „Koła Młynarzy“.

* * *

Upraszamy uprzejmie tą drogą wszystkich pp. młynarzy, by we własnym swoim interesie zechcieli nadsyłać regularnie do biura „Koła Młynarzy“ sprawozdania z ważniejszych zdarzeń wypadków i objawów, dotyczących przemysłu młynarskiego. Sprawozdania te złączone w jedną całość, przedkładać będziemy następnie odpowiednim władzom i kompetentnym urzędom do dalszych rozpatrywań. Rzecz nie jest błahą i znaleść powinna oddźwięk i zrozumienie u wszystkich. Organizacja nasza nie jest w stanie objąć swoimi siłami każdą dziedzinę, dla ułatwienia pracy Związkowi potrzeba współpracy wszystkich członków, — a więc czekamy.

* * *

Kilkakrotnie przestrzegaliśmy na łamach naszego pisma wszystkich właścicieli młynów wodnych, o terminie wnoszenia podań dla utrzymania w mocy uprawnienia wodnego, z tem, że plany i inne dowody mogą być przedłożone w czasie późniejszym, stosownie do imiennego wezwania władzy wodnej. Względnie właściciele młynów drobnych mogli zgłaszać swoje prawo wodne w drodze protokolarnej. Termin ten upływa z dniem 26. bm. Bagatelizowanie tak ważnej sprawy mogłoby mieć fatalne następstwa, grożące bezwarunkowem zamknięciem młyna. Jak nas informują, dalsze przesunięcia terminu składania podań nie będzie miało miejsca.

Podatki w listopadzie.

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu listopadzie r. b. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie:

1) do 15 listopada wpłata drugiej raty podatków gruntowych za bieżący rok 1927,

2) w ciągu miesiąca listopada: wpłata państwowego podatku od nieruchomości miejskich i niektórych

wiejskich za kwartał trzeci roku bież., tudzież podatku od lokali i placów niezabudowanych za tenże kwartał;

3) do 15 listopada: wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w ub. miesiącu październiku przez przedsiębiorstwa handlowe I-szej i II-giel kategorji i przemysłowe I-V. kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

4) w ciągu miesiąca listopada wykupno świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1928;

5) państwowy podatek dochodowy, od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w ciągu dni 7-miu po dokonaniu potrącenia;

6) do 15 listopada: wpłata I-szej raty wyznaczonej na poczet zaległości podatku majątkowego w wysokości 0·8 proc. wartości majątku.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu listopadzie r. b., tudzież kwoty podatków odroczonych i rozłożonych na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

Kronika.

Wzwost ruchu oszczędnościowego w P. K. O. Ruch oszczędnościowy w P. K. O. od czerwca r. ub. nieustannie rosnący, wykazał w październiku rb. dalszy wzrost. Ogólna liczba uczestników obrotu oszczędnościowego w P. K. O. dosięgła na dzień 31. października r. b. cyfry 156.917, to znaczy wzrosła w ciągu października o pokaźną cyfrę 5.328. gdy w ciągu września r. b. wzrosła tylko o 4.270. Ogólna suma oszczędności powierzonych P. K. O. dosięgła w dniu 31. października r. b. sumy 47·9 miljonów złotych, to znaczy wzrosła w ciągu października r. b. o 3 miljony, gdy w ciągu września r. b. wzrosła tylko o 2 milj. złotych. Stan wkładów oszczędnościowych przewidywany przez Zarząd P. K. O. na 31. grudnia b. r. w sumie 35 milj. złotych, został już, jak widać z powyższego, w dniu 31. października r. b. o pokaźną sumę 12·9 milj. złotych przekroczony.

Mechanizacja piekarń. W Ministerstwie spraw wewnętrznych odbyła się konferencja pod przewodnictwem wiceministra Jaroszyńskiego w sprawie realizacji kredytów dla spółdzielń na budowę piekarń mechanicznych.

Piekarń spółdzielczych jest w Polsce 120. Wypiekły one w roku zeszłym 22 milj. kg chleba, tegoroczna zaś produkcja dojdzie do 25 milj. kg, mechanizacja zaś wypieku polepszy nietylko warunki hygjeniczne w piekarniach, ale umożliwi w pierwszym rzędzie wypiek chleba, tańszego na 1 kg o 2 do 5 groszy. Związek spółdzielni zamierza zmechanizować piekarnie w Łodzi i Zagłębiu Dąbrowskiem, a dopiero następnie w 38 innych większych ośrodkach ruchu spółdzielczego. Związek spółdzielni wysunął 2 postulaty a to obniżenie stopy procentowej od kredytów na budowę piekarń mechanicznych do maximum 7 proc., oraz zrównanie tych kredytów z kredytami udzielanemi spółdzielniom mieszkaniowym. Pan Wiceminister obiecał poparcie tych postulatów w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Eksport otrąb. Jak wspominaliśmy już, komitet ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił wywóz 3.000 wagonów otrąb pszennych i żytnich. Sprawa wywozu z powodu krótkiego terminu, który ubiega z dniem 31. grudnia br., jest dla przemysłu nader pilna, dotychczas jednak nie została wprowadzona w życie. Nie rozchodzi się tu o wielkie ilości wywożonych. otrąb, gdyż uprzytomnić sobie należy, że w roku ubiegłym wywieziono z Polski 11,610.000 kwintali otrąb żytnich, co stanowi zaledwie 10% ogólnej ilości wyprodukowanych otrąb w naszych młynach, a 6,272.000 kwintali otrąb pszennych, wynoszących 17% produkcji.

Poprawią się też i dochody Państwa z eksportu, gdyż wpływ z tego powodu osiągnie dość poważną sumę, dochodzącą do 1.120.000 dolarów.

Związki Młynów urgują w tej sprawie odpowiednie czynniki rządowe, gdyż nagromadziły podczas swej dotychczasowej kampanji pokaźne ilości otrąb gotowych do wywozu.

Motory krajowe. Jak nas informują, Łódzka Fabryka motorów „Henryka Wegnera Spadkobiercy“ buduje od szeregu lat silniki spalinowe na ropę, które, dzięki swej solidnej i trwałej budowie, uzyskały już w roku 1912 złoty medal na wystawie rzemieślniczo-przemysłowej. Motory te zostały w ciągu bieżących lat znacznie udoskonalone i ulepszone, zastosowane precyzyjnie do silników, przez co stały się nader ekonomiczne w pracy i w zaoszczędzeniu paliwa. Motory powyższe nadają się zdakomicie do młynów i gospodarstw rolnych i właśnie w tym zakresie motory Wegnerowskie doznały wielkiego rozpowszechnienia nietylko w kraju, ale i poniekąd zagranicą.

Silniki te, jako pierwszorzędnej i trwałej jakości, dostarczane solidnie na nader dogodnych warunkach spłaty, znajdują coraz to większe rozpowszechnienie w szerokich kołach krajowej klijenteli.

Konkurs na plakat P. W. K.

Zarząd Powszechnej Wystawy Krajowej ogłasza konkurs na projekt plakatu Wystawy. Termin doręczenia prac konkursowych upływa z dniem 5. grudnia rb. Nagrody są następujące: I. 2.500 zł., II. 1.500 zł., III. 1.000 zł. Szczegółowe warunki wysyła bezpłatnie Wydział Propagandy P. W. K., Poznań, ulica Grunwaldzka 22.

Zapłacili za prenumeratę
od 13. października 1927

Morozowski Fr. 2, 3, 4, kw.	Rippel 2, kw.
Grzeszczuk Ign. 3,kw.	Młyn Zakł. Wych.
Junikiewicz Rud. 4, kw.	Miejsce Piast. 2, kw.
Eisner Banjamin 2, 3, kw.	Manz Karol 3, 4, kw.
Bałakim Dymitr 2, 3, 4, kw.	Blicharski Jan 2, 3, kw.
Schweler Maur. 2. 3, kw.	Antoniuk Józef 2, 3, kw.
Jaki Adam 3, 4, kw.	Michalewski M. 2, 3, 4, kw.

Werle Filip 3, 4, kw.	Stebnicki Tom. 2, 3, 4, kw.
Nadowski Wacław 4, kw. 1927 i 1, kw. 1928	
Szymon Pilzer 2, kw.	Oberski Roman 3, kw.
Niepokulczycki M. 2, 3, 4, kw.	Tęczar Władysław 2, kw.
Słodki Jan 3, 4, kw.	Zimmerman Pinkas 3, kw.
Pawlicki Winc. 2, 3, 4, kw.	Repetyło Szymon 2, 3, kw.
Babicz Bronisł. 3, 4, kw.	Brzezicki M. 2, 3, 4, kw.
Grabania Ludwik 3, kw,	Schmiedt Jan 3, 4, kw.
Sterner Szymon 4, kw.	Zabawski Stefan 3, kw.
Samko Bazyli 2, 3, 4, kw.	

Ceduła giełdowa za czas od 1. XI. — 15. XI. 1927

		1/XI—7/XI	8/XI—15/XI
Pszenica dworska ex 1927	770—780 gr.	45·00—46·00	45·50—47·00
„ krajowa „	„ 740—750 „	43·00—44·25	44·75—45·25
Żyto małopolskie „	„ 690—700 „	36·50—37·50	37·25—38·25
Jęczmień przem. „	„ 640—650 „	33·50—35·50	33·50—35·50
Otręby żytnie bez worka		23·75—24·25	24·25—25·25
„ pszenne bez worka		23·75—24·00	24·25—25·25

GIEŁDY KRAJOWE.

Lwów:

Grysik kukurudziany	zł 52·00—53·00
Mąka kukurudziana	„ 34.75—35·75
Kasza hreczana	„ 73·00—74·50
„ jaglana	„ 71·25—75·25
„ jęczmienna	„ 62·00—66·00
Mąka pszenna 40%	„ 81·00—82·00
„ „ 50%	„ 76·00—76·50
„ żytnia 65%	„ 59·00

Na giełdzie transakcje w życie, owsie i otrębach dość poważne. Zboża chlebowe podrożały. Cena otrąb pszennych zrównała się z żytniemi, na ogół otręby zwyżkują. Silne zaofiarowanie w mące wołyńskiej.

Katowice:

Pszenica eksportowa	53·50—54·50
„ krajowa	51·75—52·75
Żyto eksportowe	53·00—54·00
„ krajowe	44·00—46·00
Jęczmień eksportowy	49·00—52·00
„ krajowy	43·50—45·50
Otręby pszenne	29·50—30·50
„ żytnie	30·00—32·00

Kraków:

Pszenica dworska	51·00—32·00
„ krajowa	49·50—51·00
Żyto krajowe	42·00—42·50
Jęczmień na kaszę	39·00—40·00
Mąka pszenna 45%	81·50—82·00
„ chlebowa	64·00—65·00
Grysik	82·00—83·00
Mąka kongr. „0000“	77·00—78·00
„ żytnia 65%	62·00 61·00
Razówka żytnia	51·00—52·00
Pszenna Graham	62·00—63·00

Kołomyja:

Notowania młynów kołomyjskich.

Pszenica dworska	47·80—48·25
Żyto dworskie	38·50—39·15
Jęczmień	39·00—40·00
Pszenica chłopska	46·80—47·25
Żyto chłopskie	38·10—38·75
Jęczmień chłopski	37·70—38·35
Mąka pszenna „00“	81·90
„ „ „IA“	63·00
„ „ „IB“	36·00
„ „ „2“	30·00
Grysik pszenny	81·90
Mąka żytnia 65% „0“	63·20
„ „ „ „1“	30·15
„ „ „ „2“	29·25

Lublin:

Lubelski Syndykat zbożowy notuje:

Pszenica	49·00
Żyto	40·00
Jęczmień na kaszę	37·50

Łódź:

Ceny za 100 kg, loco stacja załadowcza.

Pszenica	49·50—50·00
Żyto	39·00—39·50
Jęczmień zwykły	40·00
Otręby żytnie	30·00
„ pszenne	27·00—27·50

Wilno:

Żyto	41·00—42·00
Jęczmień na kaszę	38·00—40·00
Otręby żytnie	29·00—30·00
„ pszenne	27·00—28·00

Ceny za 100 kg. loco Wilno. Dowóz słaby.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Z POWODU REKONSTRUKCJI młyna mam do sprzedania 2 par walców nowe Ganza 250×500 i 220×500 podwójne, obie pary w ruchu. Zgłoszenia przyjmuje: Tomasz Drewniak, Błażowa.

MOTOR ssąco-gazowy o mocy 50 K. M. firmy Langen Wolf, z kompletnem generatorem tanio do sprzedania. Cena 1.250 Dolarów. Wiadomość: „Molitor“ S. A., Lwów, Boimów 3.

PRZY MŁYNIE gospodarczym koło Kałusza pozostaje do wykorzystania część siły wodnej. Bliższe szczegóły udzieli „Molitor“ S. A. Lwów, Boimów 3.

MOTOR Diesla Brünn Königsfelder Maschinen-Fabrich, kompletnie zremontowany, obecnie w ruchu, okazyjnie do sprzedania. Cena 1.200 Dolarów. Informacje: „Molitor“ S. A., Lwów, Boimów 3.

OKAZYJNIE do sprzedania 1 para cylindrów centryfugalnych (Roidiul) śrutowych i ręczuych. — Wiadomość: „Molitor“ S. A. Lwów, Boimów 3.

Przy wszelkich korespondencjach z firmami, prosimy powoływać się na naszą „Powszechną Gazetę Młynarską“.

Wydawca: „KOŁO MŁYNARZY". „Drukarnia Narodowa" Lwów Szajnochy l. 2. — Tel. 21-35

Redaktor odpow.: Inż. Marjan Bruliński.